

Nỗ lực trang bị nghề, việc làm cho người lao động

Cùng với cả nước, 10 năm qua, TP Cần Thơ rất chú trọng thực hiện công tác đào tạo nghề cho lao động nông thôn (gọi tắt là công tác ĐTN). Bên cạnh tuyên truyền vận động, nâng cao nhận thức người lao động về tầm quan trọng của trang bị nghề, tạo việc làm, đáp ứng nhu cầu nguồn lao động trong giai đoạn mới, các quận, huyện tích cực xây dựng nhiều mô hình gắn dạy nghề với giải quyết việc làm hiệu quả. Qua đó, từng bước nâng cao chất lượng và hiệu quả ĐTN, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước; góp phần để Cần Thơ phát triển xứng tầm thành phố trực thuộc Trung ương, trung tâm kinh tế, văn hóa, xã hội vùng ĐBSCL...

Bài 1: NÂNG TỶ LỆ LAO ĐỘNG QUA ĐÀO TẠO NGHỀ

Trong quá trình triển khai công tác ĐTN, các quận, huyện luôn chú trọng tuyên truyền, vận động nâng cao nhận thức của người lao động về trang bị nghề, việc làm phù hợp, nâng dần tỷ lệ lao động qua ĐTN từng năm. Rất nhiều lao động tích cực học nghề, có việc làm và thu nhập, cơ bản thay đổi diện mạo đời sống vật chất, tinh thần của lao động nông thôn...

Trang bị nghề phù hợp

Năm 2004, sau khi chia tách, TP Cần Thơ tiếp tục triển khai Đề án "Đào tạo nghề cho lao động ngoại thành giai đoạn 2002-2005" (gọi tắt là Đề án ĐTN 2002-2005) ở các quận, huyện, đáp ứng nhu cầu học nghề và cơ hội thụ hưởng chính sách hỗ trợ mới cho nhiều lao động nông thôn. Đây là lần đầu tiên lao động học nghề không phải đóng học phí mà còn được hỗ trợ tiền ăn mỗi ngày thực học. Các cơ quan chức năng và địa phương tập trung tuyên truyền vận động, làm chuyển biến nhận thức của lao động nông thôn về học nghề, tạo việc làm; phát huy vai trò tích cực, chủ động của chính quyền, đoàn thể địa phương trong khảo sát, rà soát chọn đối tượng có nhu cầu học nghề, tạo việc làm. Trong 2 năm 2004-2005, có 7.498 lao động tham gia học nghề nông nghiệp và phi nông nghiệp. Qua đó, nâng tỷ lệ lao động qua ĐTN từ 17,5% (năm 2004) lên 23,5% (năm 2005).

Năm 2006 Luật Dạy nghề được ban hành, điều chỉnh các mối quan hệ xã hội về dạy nghề, với nhiều quy định mới cùng hàng loạt các chính sách hỗ trợ học nghề. Năm 2008, Thành ủy Cần Thơ đã ban hành Chỉ thị số 17- CT/TU về nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác đào tạo nghề và TP Cần Thơ đã triển khai thực hiện Đề án "Đào tạo nghề cho lao động ngoại thành và chiến sĩ lực lượng vũ trang xuất ngũ giai đoạn 2006-2010" (gọi tắt là Đề án ĐTN 2006-2010) với kinh phí hỗ trợ dạy nghề trên 29,2 tỉ đồng. Thành phố xúc tiến xây dựng và đầu tư kinh phí Chương trình mục tiêu quốc gia mua sắm trang thiết bị phục vụ việc giảng dạy tại Trung tâm Dạy nghề các quận, huyện. Trên cơ sở tích lũy kinh nghiệm triển khai Đề án ĐTN 2002-2005, việc triển khai lần này khởi sắc hơn, thu hút nhiều doanh nghiệp tham gia dạy nghề và thu nhận lao động vào làm việc. Thành phố thực hiện đào tạo 28 nghề, huy động 30 cơ sở đủ điều kiện tham gia dạy nghề. Kết quả, có 19.785 lao động tham gia học nghề. Đến cuối năm 2010, tỷ lệ lao động qua ĐTN là 42,2%.

Lớp nghề kết cườm cho phụ nữ xã Tân Thới, huyện Phong Điền.

Năm 2009, Chính phủ ban hành Quyết định 1956/QĐ-TTg phê duyệt Đề án "Đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020" với quy mô đào tạo và kinh phí rất lớn. Trên cơ sở này, UBND TP Cần Thơ đã ban hành Quyết định số 3205/QĐ-UBND về việc phê duyệt Đề án "Đào tạo nghề cho lao động nông thôn TP Cần Thơ đến năm 2020" (gọi tắt là Đề án ĐTN 2020); trình HĐND thành phố bổ sung 2 chính sách hỗ trợ người học nghề, ngoài các chính sách của Quyết định 1956/QĐ-TTg (mở rộng đối tượng đào tạo nghề ngắn hạn và mức hỗ trợ; đào tạo trung cấp nghề theo mô hình vừa học chữ vừa học nghề và mức hỗ trợ).

Có thể nói, Đề án ĐTN 2020 được triển khai thực hiện theo quy trình chặt chẽ, phát huy mạnh mẽ vai trò, trách nhiệm của địa phương. Trong đó, phân cấp cho quận, huyện chủ động chọn lựa nghề đào tạo phù hợp với nhu cầu phát triển kinh tế - xã hội và qua thực tế khảo sát nhu cầu học nghề của lao động hằng năm; điều tra các nhu cầu: học nghề của lao động, sử dụng lao động qua ĐTN tại các doanh nghiệp; chú trọng nâng cao chất lượng ĐTN. Đặc biệt, thực hiện chỉ đạo của Trung ương "Không tổ chức dạy và học nghề khi chưa xác định được nơi làm việc và mức thu nhập có được sau khi học", trong kế hoạch đăng ký mở lớp nghề, các địa phương phải trình bày cụ thể hướng giải quyết việc làm cũng như chủ động liên kết với các đơn vị đào tạo, doanh nghiệp để giải quyết việc làm sau ĐTN cho học viên.

Trong giai đoạn 2010-2013, Đề án ĐTN 2020 thu hút rất nhiều doanh nghiệp tham gia dạy nghề dựa trên chương trình, giáo trình, đáp ứng nhu cầu sử dụng lao động của doanh nghiệp. Từ việc ĐTN theo nhu cầu lao động, gắn với việc làm hiệu quả, tiến tới ĐTN theo địa chỉ và đơn đặt hàng của doanh nghiệp. Với kinh phí trên 42,5 tỉ đồng, Đề án thu hút trên 14.000 lao động tham gia học nghề. Tỷ lệ lao động qua ĐTN từ 42,2% (năm 2010) được nâng lên trên 48,8% (năm 2013).

Ảnh tượng Thối Lai

Giai đoạn 2006-2008, huyện Cờ Đỏ (cũ) mở 76 lớp nghề ngắn hạn và 12 lớp trung cấp nghề cho lao động các xã, thị trấn. Năm 2009, chia tách từ huyện Cờ Đỏ, thành lập mới

huyện Thới Lai, huyện đã mở 19 lớp nghề ngắn hạn và 4 lớp trung cấp nghề; bước đầu hình thành ý thức trang bị nghề nhất định ở người lao động.

Năm 2011, triển khai Đề án ĐTN 2020, huyện Thới Lai được Tổng cục dạy nghề (Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội - LĐ-TB&XH) chọn làm điểm triển khai mô hình dạy nghề nông nghiệp (kỹ thuật sản xuất lúa giống, do Trường Đại học Cần Thơ đào tạo) và phi nông nghiệp (may công nghiệp, do Trường Trung cấp Nghề (TCN) Thới Lai đào tạo) ở xã Trường Xuân, đảm bảo tiến độ triển khai và đạt yêu cầu giải quyết việc làm. Từ 2 lớp nghề này (70 học viên), năm 2012, huyện đã mở 22 lớp nghề (770 học viên). Theo báo cáo của BCD Đề án ĐTN 2020 huyện Thới Lai, giai đoạn 2010-2012, huyện mở 55 lớp nghề cho 1.640 lao động. Sau khi học nghề, có 1.288 học viên có việc làm (tỷ lệ trên 78%); riêng năm 2012, trên 80% học viên có việc làm... Theo ông Lê Quang Hùng, cán bộ chuyên trách quản lý công tác dạy nghề huyện Thới Lai, được sự chỉ đạo của Huyện ủy, UBND huyện, ngành chức năng huyện chủ động kết hợp với chính quyền, đoàn thể các xã, thị trấn tổ chức nhân rộng, xây dựng và duy trì hoạt động 11 mô hình gắn dạy nghề với việc làm.

Đến thời điểm này, huyện Thới Lai đã cơ bản hoàn thành kế hoạch dạy nghề cho lao động nông thôn năm 2013 (13 lớp nghề ngắn hạn nông nghiệp và phi nông nghiệp, với 380 học viên). Đây là các nghề huyện tổ chức mô hình việc làm khá tốt, nên tập trung đào tạo thêm để tăng nguồn lao động cho địa phương. Đồng thời, huyện đang tổ chức khảo sát nhu cầu học nghề của lao động các xã, thị trấn để xây dựng kế hoạch dạy nghề cho lao động nông thôn năm 2014. Theo bà Phan Kim Hồng, Phó phòng LĐ-TB&XH huyện Thới Lai, đây là công việc thường xuyên hằng năm nhưng có ý nghĩa quan trọng đối với phát triển kinh tế xã hội địa phương, cần đảm bảo tính sát thực, phù hợp với điều kiện đời sống, nguyện vọng người lao động. Ông Đào Minh Lợi, Hiệu trưởng Trường TCN Thới Lai, phấn khởi cho biết: "Hiện nay, tổ hợp may gia công do trường kết hợp với Hội Liên hiệp phụ nữ thị trấn Thới Lai thành lập vừa ký hợp đồng gia công 2.300 sản phẩm. Trước đó, đã hoàn thành 14.700 sản phẩm (4 hợp đồng). 25 thành viên tổ hợp là học viên lớp nghề may công nghiệp do trường đào tạo, thu nhập bình quân từ 1,2 đến 3 triệu đồng/người/tháng". Dự kiến, năm 2014, trường sẽ phối hợp mở lớp nghề may công nghiệp và xây dựng tổ hợp may gia công ở xã Xuân Thắng, để cung ứng nhân công cho đơn vị hợp đồng gia công sản phẩm với trường. Qua ghi nhận thực tế tại tổ gia công, hầu hết chị em đều phấn khởi vì chọn nghề học phù hợp, có việc làm, thu nhập sau khi học nghề mà không phải xa gia đình.

Có thể nói, giai đoạn 2010-2013, huyện Thới Lai tạo dấu ấn đối với thành phố trong triển khai Đề án ĐTN 2020, hướng đến mục tiêu gắn dạy nghề với giải quyết việc làm. Theo ông Nguyễn Văn Hoàng, Phó Chủ tịch UBND huyện Thới Lai: "BCD Đề án ĐTN 2020 chỉ đạo các xã, thị trấn xác định đối tượng có nhu cầu học nghề, tư vấn định hướng nghề, dự báo việc làm và thu nhập của lao động học nghề. Đặc biệt, từng học viên phải cam kết học tốt và sau học nghề phải tự tạo việc làm hoặc được đơn vị giảng dạy, các hội, đoàn thể giới thiệu việc làm, đảm bảo ổn định thu nhập". Hằng năm, Phòng LĐ-TB&XH huyện Thới Lai tổ chức các đợt tư vấn, hướng nghiệp tại các xã, thị trấn để giúp người lao động chọn đăng ký nghề học phù hợp với điều kiện bản thân và gia đình. Đồng thời, huyện yêu cầu các địa phương tăng cường kiểm tra, giám sát quá trình dạy và học nghề.

Bài, ảnh: ANH PHƯƠNG

Bài cuối: KIÊN TRÌ MỤC TIÊU DẠY NGHỀ GẮN VỚI VIỆC LÀM